

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ КАПІТАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

ESTIMATION OF THE EFFICIENCY OF STATE REGULATION OF FORMATION AND FUNCTIONING OF AGRICULTURAL SECTOR CAPITAL

У статті проаналізовано сучасний стан формування і функціонування капіталу аграрного сектору. Доведено, що показники прибутковості діяльності суб'єктів господарювання аграрної сфери: рентабельність капіталу (власного та сукупного (активів)), рентабельність виробництва продукції аграріїв нестабільні. Аргументовано, що на результати цих показників впливають різні фактори, серед яких найбільш суттєвим є інфляція. Також зазначено, що така ситуація призводить до збільшення кількості аграрних підприємств, що працюють збитково чи з мінімальним прибутком досить довгий період. Доведено, що стан справ у галузі протягом тривалого періоду розвитку не сприяє активізації процесів залучення коштів через банківські та інші фінансові установи через низькі показники прибутковості суб'єктів господарювання та низьку оборотність їх капіталу.

Зроблено висновок про те, що ефективним буде державне регулювання аграрного сектору економіки у разі, коли його механізми, методи, інструменти тощо прямо чи опосередковано будуть створювати умови для підтримання відповідного рівня ліквідності й платоспроможності суб'єктів господарювання.

Ключові слова: формування капіталу, функціонування капіталу, аграрні підприємства, власний капітал, залучений капітал, оборотність капіталу, ліквідність, платоспроможність.

Постановка проблеми. На ефективність формування і функціонування капіталу аграрного сектору досить сильно впливають державні регулятори. Світовий досвід підтверджує, що держава повинна застосовувати певні форми, методи, інструменти для збільшення прибутковості діяльності суб'єктів господарювання аграрної сфери: рентабельності капіталу (власного та сукупного (активів)), рентабельності виробництва продукції аграріїв.

А отже, пряме або опосередковане державне регулювання формування та функціонування капіталу відіграє важливу роль у процесі виходу із фінансово-економічної кризи суб'єктів господарювання, а також сприятиме прийняттю важливих стратегічних рішень щодо подальшого розвитку аграрного сектору.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. В останні роки в Україні проблема формування і функціонування капіталу в аграрну сферу особливо загострилася. Причинами цього явища є політична, економічна, фінансова криза в країні, відсутність дієвих державних механізмів регулювання капіталоутворення і його ефективного використання суб'єктами господарювання, розробки гнучкої та ефективної ресурсної політики банківськими та фінансовими установами. Теоретичні та прикладні аспекти державного регулювання формування та функціонування капіталу аграрного сектору висвітлені у наукових працях таких вчених: Джучі Р., Єрмошкіної О., Збарського В., Зятковського І., Калішченко І., Ледньової І., Могильного О. [1–7] та багатьох інших.

Високо оцінюючи результати їх розробок, водночас відзначимо, що вчені приділяють недостатню увагу формуванню ефективного механізму державного регулювання капіталоутворення та його використання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). У зв'язку з цим проблема формування та функціонування капіталу аграрного сектору відноситься до недостатньо досліджених, тим паче, враховуючи виклики сьогодення. Необхідність вирішення проблемних питань у зазначених напрямках свідчить про актуальність дослідження цієї проблеми та окреслює постановку завдання даної статті.

Викладення основного матеріалу. Оцінка ефективності державного регулювання аграрного сектору економіки повинна ґрунтуватися на результатах аналізу показників прибутковості діяльності суб'єктів господарювання аграрної сфери: рентабельність капіталу (власного та сукупного (активів)), рентабельність виробництва продукції аграріїв. Підсумкові дані проведеного нижче дослідження свід-

чать про їх нестабільність, яка спричинена хвилеподібними рівнями прибутковості аграрних підприємств та їх рентабельності. На результати цих показників впливають різні фактори, серед яких найбільш суттєвим є інфляція.

Така ситуація призводить до збільшення кількості аграрних підприємств, що працюють збитково чи з мінімальним прибутком досить довгий період. Результати аналізу діяльності підприємств галузі, що досліджується, за останні 15 років свідчать, що стрибкоподібні показники інфляції віддзеркалюються на тенденціях фінансово-господарської діяльності із лагом в один рік. Так, у 2001 році аграрний сектор спрацював прибутково, про що свідчать показники рентабельності: сукупного капіталу – 1,08 %, власного капіталу – 1,66 %, виробництва сільськогосподарської продукції – 18,3 %. Проте, з настанням інфляційних процесів, річний показник якої досяг 6,1 %, у наступному році галузь спрацювала нерентабельно.

У наступних періодах простежується позитивна тенденція у збільшенні прибутковості і рентабельності: за 2004–2007 рр. рентабельність власного капіталу зростає з 7,99 до 13,58 %; рентабельність сукупного капіталу, залученого в оборот підприємств сільського господарства, – з 4,58 до 8,8 %. Позитивним чинником виступило збільшення обсягів кредитування суб'єктів господарювання і збільшення рівня вкладення інвестицій у галузь, також суттєво вплинула відміна бартерних операцій при взаєморозрахунках з контрагентами.

Однак з початком загострення світової фінансової кризи 2008–2009 рр. рівень показників, що досліджуються, знову знизився. Так, рентабельність сукупного капіталу становила 5 %, а власного капіталу – 9 і 10 % відповідно за роками.

Наступна хвиля зростання прибутковості в 2010–2012 рр. відзначилася зростанням прибутковості капіталу аграрного сектору, але поряд з цим деякі показники мали тенденцію до спаду. Так, починаючи з 2010 по 2012 рр. включно, показник рівня рентабельності власного капіталу відповідно за роками мав таке значення: 19,12; 20,40 та 18,08 %, а рентабельність сукупного капіталу – 11,10; 12,70 та 10,70 %.

2013 рік ознаменувався початком негативних процесів як у галузі, так і у державі, що пов'язано з наслідками фінансової кризи, яку стримував уряд адміністративними методами і політичною ситуацією в країні.

Якщо розглянути показники рівня рентабельності виробництва аграрної продукції протягом періоду, що аналізується, вони також мали хвилеподібний характер. Так, у 2006 році цей показник був найнижчим і становив 2,6 %, а в 2011 році – 27,0 % (найвищий). Все це наочно зображено на рис. 1.

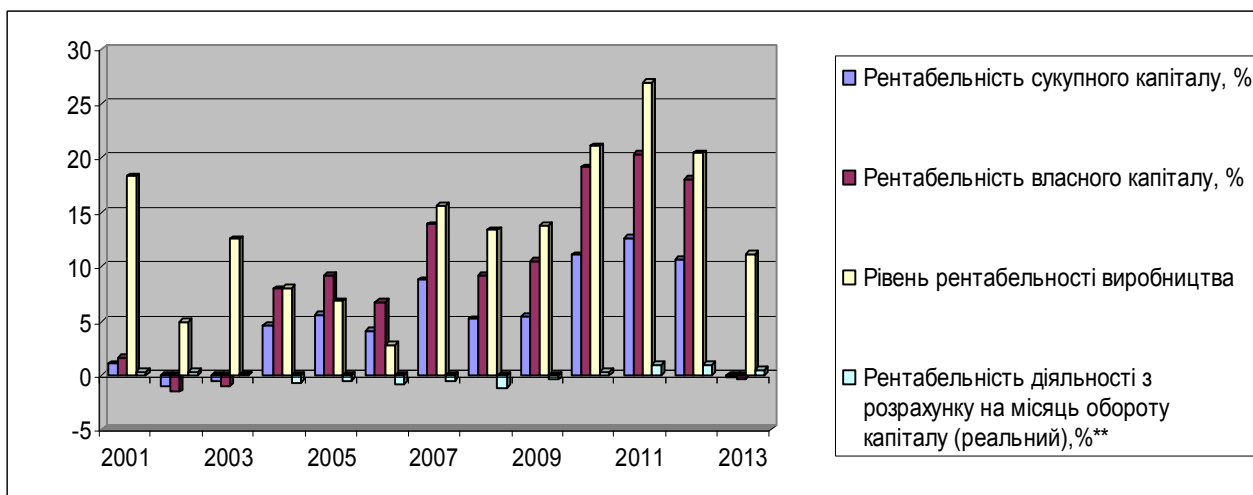

Рис. 1. Показники рентабельності капіталу аграрних підприємств

Поділяємо думку вченої Олійник О. О. [8, с. 107], що «насправді такий рівень рентабельності є лише номінальним, а реальний рівень рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції наближується до нуля, однак за умови урахування рівня інфляції, скоригованого на оборот капіталу за місяць, можна обчислити реальну рентабельність виробництва сільськогосподарської продукції,

яка має кардинально інше значення». Так, за період, що досліджується, цей показник досягав 1 %, за винятком тільки 2011–2012 рр., а в окремі роки мав від'ємне значення.

Звідси можна зробити висновок, що інфляційні процеси не дають змоги аграрникам працювати прибутково, стабільно. Також специфіка цього виду виробництва продукції передбачає високу оборотність порівняно з іншими галузями, проте вона має досить низькі показники.

Так, оборотність сукупного капіталу залишається на рівні одного обороту. Це є підтвердженням того, що той обсяг капіталу, який вкладено протягом року, може реалізуватися у повному операційному циклі тільки один раз, хоча інші вітчизняні галузі мають набагато швидшу оборотність. Аналогічні показники щодо власного капіталу більш оптимістичні: в окремі роки його оборотність сягала більше двох оборотів за рік (2004–2011 рр.). Проте це не є достатнім чинником для активізації діяльності представників аграрного бізнесу.

Аналіз результатів дослідження вказаних вище показників свідчить, що стан справ у галузі протягом значного періоду розвитку не сприяє активізації процесів залучення коштів через банківські та інші фінансові установи через низькі показники прибутковості суб'єктів господарювання та низьку оборотність їх капіталу. Поряд з цим є наявність високих фінансових ризиків як через фінансову ситуацію, що склалася в країні, так і через специфіку господарювання цієї галузі.

Таким чином, методи та інструменти державного регулювання аграрного сектору економіки, які повинні сприяти залученню капіталу в цю галузь, є не ефективними. Такий стан справ потребує подальшого дослідження.

Вдале державне регулювання формування капіталу аграрного сектору та його функціонування в ринковому середовищі є проекцією фінансового стану в цій галузі. Нині використовується досить багато показників, які можуть охарактеризувати цей стан: показники ліквідності, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт заборгованості та концентрації позичкового капіталу, величина робочого капіталу у розрахунку на 1 грн. продукції.

Результати аналізу даних табл. 1 за 2001–2013 рр. свідчать, що суб'єкти господарювання аграрного сектору збільшують показники ліквідності та платоспроможності: швидка (критична) ліквідність знаходиться у межах нормативних вимог ($\geq 0,75-1$) за період 2007–2013 рр. Останнє є підтвердженням рівня спроможності підприємств виконувати свої поточні зобов'язання навіть у кризових ситуаціях. Показник поточної ліквідності знаходиться у межах від 1,0 до 2,0. Відносно ідеально буде складатися ситуація, коли підприємства за рахунок своїх активів будуть мати можливість покрити власні поточні зобов'язання і при цьому дотримуватися нормативних вимог щодо вищезазначеного показника поточної ліквідності.

Таким чином, ефективним буде державне регулювання аграрного сектору економіки у разі, коли його механізми, методи, інструменти тощо будуть прямо чи опосередковано створювати умови підтримання відповідного рівня ліквідності та платоспроможності.

Значно гірше складалася ситуація протягом 2001–2013 рр. стосовно показників залученого і позиченого капіталу, рівень яких визначається через коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт концентрації позичкового капіталу чи співвідношення між залученим та власним капіталом (коефіцієнт фінансового ризику).

Підтвердженням цього виступає досить високе значення коефіцієнта заборгованості та коефіцієнта фінансового ризику, що майже досягло одиниці, а за 2008 та 2009 рр. вони перевищили ці значення. Це є підтвердженням того, що у структурі капіталу зросли обсяги запозичених коштів, при цьому відбулося зменшення автономії підприємств аграрного сектору та простежується відсутність власних коштів для фінансування оборотних активів за умови, коли коефіцієнт концентрації позичкового капіталу більший 0,5.

Варто зазначити, що при цьому протягом досліджуваного періоду швидко зростає капіталомісткість продукції аграрного сектору. Це показує динаміка показника обсягу робочого капіталу, що припадає на 1 грн. продукції агровиробників. Протягом 2001–2013 рр. рівень цього показника зріс практично у 4 рази – з 0,046 до 0,183, хоча найвище значення показника припадає на 2010–2012 рр. – 0,211–0,291. Це свідчить про підвищення матеріальних витрат, низький рівень оновлення виробничих ресурсозберігаючих технологій у сільському господарстві та відсутність залучення інвестицій.

Вищезазначений аналіз здійснено на основі показників, що відображені в табл. 1.

Ефективність використання капіталу аграрних підприємств України, 2001 – 2013 рр.

Показник	Рік												
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>
Показники рентабельності капіталу аграрних підприємств													
Рентабельність сукупного капіталу, %	1,08	-0,96	-0,57	4,58	5,6	4,1	8,8	5,2	5,4	11,1	12,7	10,7	-0,15
Рентабельність власного капіталу, %	1,66	-1,52	-0,96	7,99	9,21	6,71	13,88	9,21	10,50	19,12	20,40	18,08	-0,30
Рівень рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції*, %	18,3	4,9	12,6	8,1	6,8	2,8	15,6	13,4	13,8	21,1	27,0	20,5	11,2
Рентабельність діяльності з розрахунку на місяць обороту капіталу (реальний), %**	0,3	0,3	0,1	-0,6	-0,5	-0,8	-0,5	-1,1	-0,4	0,3	1,0	1,0	0,5
Показники оборотності капіталу в аграрному секторі													
Оборотність сукупного капіталу	1,02	1,09	1,12	1,38	1,47	1,56	1,40	1,37	1,10	1,19	1,33	1,03	1,05
Оборотність власного капіталу	1,57	1,71	1,87	2,41	2,44	2,55	2,20	2,40	2,13	2,05	2,13	1,74	1,96
Показники раціональності формування та ринкової стабільності використання капіталу агровиробників													
Коефіцієнт заборгованості	0,501	0,539	0,699	0,74	0,777	0,769	0,779	1,087	1,040	0,865	0,812	0,845	0,837
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,2	1,22	1,24	1,33	1,46	1,53	2,21	1,62	1,66	1,87	2,00	1,90	1,72
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,42	0,44	0,54	0,61	0,69	0,49	1,09	0,86	0,93	1,09	1,07	1,10	1,13
Коефіцієнт фінансового ризику	0,52	0,56	0,72	0,76	0,80	0,80	0,81	1,12	1,07	0,89	0,84	0,87	0,84
Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	0,32	0,41	0,43	0,35	0,431	0,428	0,41	0,513	0,502	0,458	0,442	0,489	0,419
Величина робочого капіталу у розрахунку на 1 грн. продукції	0,046	0,064	0,070	0,070	0,096	0,105	0,143	0,156	0,195	0,211	0,226	0,291	0,183

Примітки: *прибуток, збиток (-) до собівартості реалізованої продукції;

** рентабельність діяльності з розрахунку на місяць обороту капіталу (реальний) обчислюється як оборот капіталу за місяць мінус середньомісячний рівень інфляції згідно з методикою [8, с. 106].

Джерело: складено автором за показниками Державної служби статистики [9–23].

Висновок. У контексті проведеного дослідження і отриманих результатів варто відзначити, що рівень ефективності формування та функціонування капіталу сільського господарства є порівняно низьким і нестабільним, підлягає впливу як зовнішніх чинників, так і внутрішніх галузевих особливостей ведення бізнесу. Тому, надзвичайно важливим є оцінювання ефективності форм та методів залучення капіталу, що забезпечують функціонування досліджуваного механізму. При цьому виникає необхідність застосування заходів державного регулювання аграрного сектору економіки з метою активізації розвитку діяльності сільськогосподарських підприємств.

Список використаної літератури

1. Джучі Р. Криза кредитування в Україні: факти, причини і шляхи відновлення [Електронний ресурс] / Р. Джучі, Р. Кірхнер, В. Кравчук // Консультативна робота Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. – 2010. – С. 3–15. – Режим доступу: http://www.ier.com.ua/ua/publications/consultancy_work
2. Єрмошкіна О. В. Система управління фінансовими потоками підприємства: базові характеристики / О. В. Єрмошкіна // Наукові праці ДонНТУ. – 2008. – Вип. 35. – С. 216–233. – (Серія «Економічна»).
3. Збарський В. К. Державна підтримка сільського господарства / В. К. Збарський, В. П. Горьовий // Економіка АПК. – 2010. – № 4. – С. 74–80.
4. Зятковський І. В. Фінансове забезпечення діяльності підприємств: [монографія] / І. В. Зятковський. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 215 с.
5. Каліущенко І. Перспективи членства України в Продовольчій та сільськогосподарській організації ООН [Електронний ресурс] / І. Каліущенко // Віче: журнал ВРУ. – 2010. – № 4. — Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1868/>
6. Леднёва И. А. Исследование уровня самофинансирования торговых организаций: теоретический и практический аспекты / И. А. Леднёва // Экономика и управление. – 2012. – № 3. – С. 55–59.
7. Могильний О. М. Регулювання аграрної сфери: [монографія] / О. М. Могильний. – Ужгород: ІВА, 2005. – 400 с.
8. Олійник О. О. Фінансово-кредитна система аграрного сектору економіки України: теорія, методологія, практика: [монографія] / О. О. Олійник. – Кім: ЦП «КОМПРИНГ», 2014. – 270 с.
9. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Фінанси / Структура балансу підприємств за видами економічної діяльності станом на кінець 2005 – 2013 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Фінанси підприємств / Публікації / Статистика сільського господарства та навколишнього середовища [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Фінанси підприємств / Публікації / Діяльність підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
12. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Фінанси підприємств / Публікації / Оприлюднення експрес-випусків Держстату / Економічна діяльність / Діяльність підприємств / Сільське, лісове та рибне господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Фінанси / Власний капітал за видами економічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Фінанси / Фінансові результати підприємств до оподаткування підприємств з розподілом за їх розмірами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Інвестиції та основні засоби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
16. Баланс основних засобів України за 2011 рік: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. – К., 2013. – С. 25.
17. Основні засоби України за 2013 рік: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. – К., 2014. – С. 19.
18. Основні засоби України за 2010 рік: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. – К., 2014. – С. 202.
19. Основні засоби України за 2000 – 2010 роки: статистичний збірник / Державна служба статистики України. – К., 2012. – С. 292.
20. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Фінанси / Поточні зобов'язання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
21. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Фінанси / Фінансові результати підприємств до оподаткування підприємств з розподілом за їх розмірами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

22. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Економічна статистика / Економічна діяльність / Сільське, лісове та рибне господарство / Зведені показники [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
23. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / Статистична інформація / Публікації / Багатогадузова статистична інформація / Комплексна статистика / Основні показники соціально-економічного розвитку України (щорічна інформація) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

References

1. Juchi, R., Kirchner, R., Kravchuk, V. (2010), "Credit crunch in Ukraine : facts, causes and how to restart" ["Kryza kredytuvannya v Ukraini: fakty, prychny i shlyakhy vidnovlennya"], Konsul'tatyvna robota Instytutu ekonomichnykh doslidzhen' ta politychnykh konsul'tatsiy, pp. 3–15, available at: http://www.ier.com.ua/ua/publications/consultancy_work
2. Yermoshkina, O. V. (2008), "System of financial flows of the company : the basic characteristics" ["Systema upravlinnya finansovymy potokamy pidpryyemstva: bazovi kharakterystyky"], *Naukovi pratsi DonNTU. Seriya "Ekonomichna"*, No. 35, pp. 216–233.
3. Zbars'kyu, V. K., Hor'ovyy, V. P. (2010), "State support of agriculture" ["Derzhavna pidtrymka sil'skoho hospodarstva"], *Ekonomika APK*, No. 4, pp. 74–80.
4. Zyatkovs'kyu, I. V. (2000), "Financial support of enterprises" ["Finansove zabezpechennya diyal'nosti pidpryyemstv"],: *Ekonomichna dumka, Ternopil'*, 215 p.
5. Kaliuschenko, I. (2010), "Prospects of Ukraine's membership in the Food and Agriculture Organization" ["Perspektyvy chlenstva Ukrainy v Prodovol'chiy ta sil'skohospodars'kiy orhanizatsiyi OON"], *Viche : zhurnal VRU*, No. 4, available at: <http://www.viche.info/journal/1868/>
6. Lednyova, I. A. (2012), "Investigation level of self-financing trade organizations : theoretical and practical aspects" ["Issledovaniye urovnya samofinansirovaniya tovgovykh orhanizatsii : teoreticheskiye i prakticheskiye aspekty"], *Ekonomika i upravleniye*, No 3, pp. 55–59.
7. Mohyl'nyy, O. M. (2005), "Regulation of agricultural sector" ["Rehulyuvannya ahrarnoyi sfery"], IVA, Uzhgorod, 400 p.
8. Oliynyk, O. O. (2014), "Financial and credit system of the agricultural sector of Ukraine : theory, methodology, practice" ["Finansovo-kredytna systema ahrarnoho sektoru ekonomiky Ukrainy : teoriya, metodolohiya, praktyka"], TsP «KOMPRYNHH», Kym, 270 p.
9. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Finance / Balance structure of enterprises by economic activity at the end of 2005-2013, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical finances of companies / Publications / Statistics of the agriculture and environment, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical finance of companies / Publications / Activities of companies, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
12. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical finances of companies / Publications / Publication of SSSU rapid release / Economic activity / Activities of enterprises / Agriculture, forestry and fisheries, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Finance / Equity of economic activity, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
14. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Finance / Financial results of enterprises before taxation of the distribution of their sizes, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Investments and fixed assets, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
16. "The balance of fixed assets of Ukraine in 2011" : statistical bulletin ["Balans osnovnykh zasobiv Ukrainy za 2011 rik": statystychnyy byuletyn] (2013), Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv, p. 25.
17. "Fixed assets of Ukraine in 2013": statistical bulletin ["Osnovni zasoby Ukrainy za 2013 rik": statystychnyy byuletyn], (2014), Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv, p. 19.
18. "Fixed assets of Ukraine in 2010": statistical bulletin ["Osnovni zasoby Ukrainy za 2010 rik": statystychnyy byuletyn], (2014), Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv, p. 202.
19. "Fixed assets of Ukraine in 2000-2010": statistical yearbook ["Osnovni zasoby Ukrainy za 2000 – 2010 roky": statystychnyy zbirnyk], (2012), Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv, p. 292.
20. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Finance / Current liabilities, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>

21. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Finance / Financial results of enterprises before taxation of the distribution of their sizes, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
22. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Economic statistics / Economic activities / Agriculture, forestry and fisheries / Summarized indices, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
23. The official website of the State Statistics Committee of Ukraine / Statistical information / Publications / Diversified statistical information / Integrated statistics / Main indicators of socio-economic development of Ukraine (annual information), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>

M. Skoryk

ESTIMATION OF THE EFFICIENCY OF STATE REGULATION OF FORMATION AND FUNCTIONING OF AGRICULTURAL SECTOR CAPITAL

In the article the current state of formation and functioning agricultural sector capital is considered. It has been proved that profitability indicators of agricultural sector entities activity (return on equity and return of total assets, agrarian production profitability) are unstable. It has been argued that the results of these indicators are influenced by various factors, among which the inflation has most significant effect.

Also it has been determined that this situation leads to an increase in the number of agricultural enterprises which have been operating at a loss or with minimal profit for rather long period. It has been proved that the situation in this sector of economy over a considerable period of development does not contribute to activation of funds raising through banks and other financial institutions due to low profitability of the legal entities and low turnover of their capital.

It is concluded that state regulation of agricultural sector should be effective when its mechanisms, methods, tools, etc. will create the conditions directly or indirectly to maintain an appropriate level of liquidity and solvency of business entities.

Keywords: *capital formation, capital functioning, agricultural enterprises, equity capital, debt capital, capital turnover, liquidity, financial solvency.*

Рецензенти: д.е.н., професор Прокопенко Н. С., завідувач кафедри фінансів та банківської справи, ПВНЗ «Європейський університет» (м. Київ); д.е.н., професор Коломицева О.В., завідувач кафедри економічної кібернетики та маркетингу, Черкаський державний технологічний університет.